

Velkommen til første læringsseminar i LKT Antibiotika

13.-14. november 2017

NU ER VI I GANG!

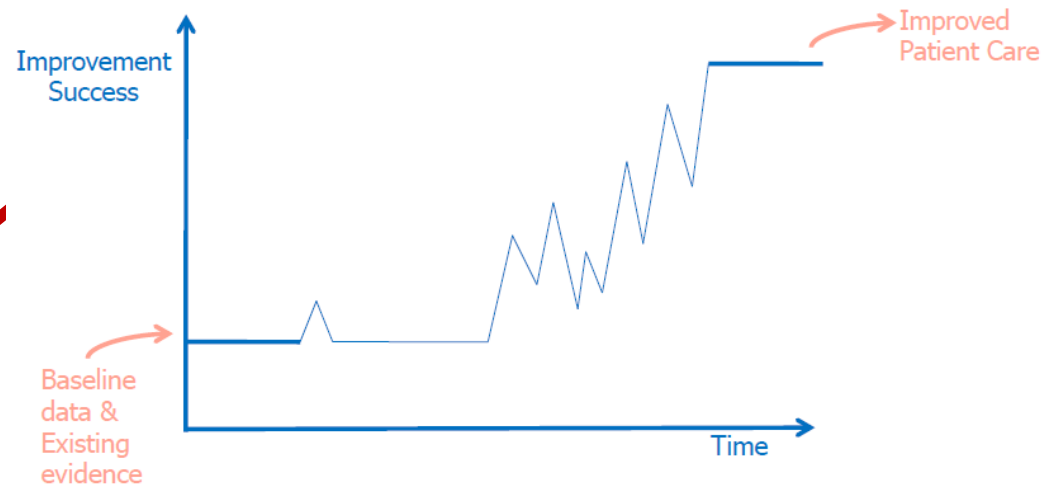
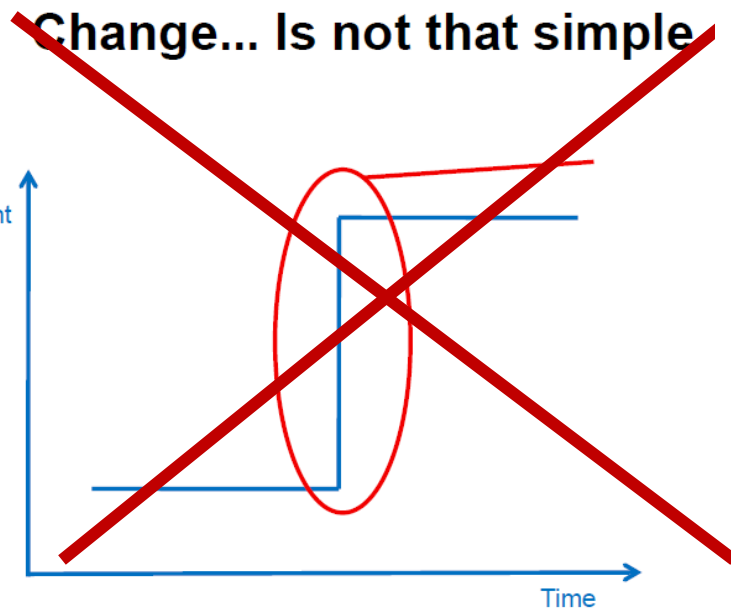

Nationalt lærings- og kvalitetsteam
vedr. rationel anvendelse af antibiotika (LKT Antibiotika)

LÆRINGS- OG
KVALITETSTEAMS

FORMÅLET MED LKT ANTIBIOTIKA

Change – Learning - Improvement

FORMÅLET MED LÆRINGSSEMINARET

Formålet

- **Motivation, viden og kompetencer** ift. forbedringsmetodik og kliniske indsatser, således at LKT kan indfri målsætningerne
  - Egen motivation og kunne motivere kollegaer
  - Viden om det kliniske indhold i LKT antibiotika
  - Viden og kompetencer i forbedringsmetodik
- At læringsseminarerne understøtter **vidensdeling og netværksdannelse**
  - Vidensdeling – inspiration, fif, ideer, gensidig sparring
  - Netværk – kontakter i egen region og på tværs

HVEM ER HER?

- Forbedringsteams fra 17 hospitaler
  - Region Sjælland mangler denne gang
  - Akutmodtagelser og medicinske afdelinger
  - Traumemodtagelse og ortopædisk kirurgi
- Støttefunktioner
  - Klinisk mikrobiologi og farmakologi, sygehusapoteker
  - Kvalitetsorganisationerne
- Projektledelse
  - Region Hovedstadens administration

FORSKELLIGE UDGANGSPUNKTER

NETVÆRK OG LÆRING PÅ TVÆRS ER EN CENTRAL DEL AF LKT

**Everyone that you
will ever meet**

**knows
something
you don't.**

LEDELSESSEMINAR 20. SEPT. 2017

Uden Fleming, ingen Chain; uden Chain, ingen Florey; uden Florey, ingen Heatley; uden Heatley, ingen penicillin

Uden Fleming, ingen innovation; uden Chain og Florey, ingen testning; uden Heatley, ingen stor skala anvendelse af penicillin

DAGENS PROGRAM

DAG 1

- 10.00 Velkomst
- 10.15 Oplæg: Formålet med og det kliniske indhold LKT Antibiotika
- 11.30 Vores forbedringsprojekt - drøftelser i eget forbedringsteam
- 12.00 Fra kontrol til forbedring: Introduktion til forbedringsmodellen
- 12.30 Frokost
- 13.30 Inspirationsoplæg fra forbedringsarbejde i praksis
- 14.15 Vores forbedringsprojekt - drøftelser i eget forbedringsteam
- 15.45 Regional tid
- 16.30 Åben Spørgekasse
- 19.00 Middag

DRØFTELSE I FORBEDRINGSTEAMS

DAG 1

- 10.00 Velkomst
- 10.15 Oplæg: Formålet med og det kliniske indhold LKT Antibiotika
- 11.30 Vores forbedringsprojekt - drøftelser i eget forbedringsteam om hvad vi vil opnå
- 12.00 Fra kontrol til forbedring: Introduktion til forbedringsmodellen
- 12.30 Frokost
- 13.30 Inspirationsoplæg fra forbedringsarbejde i praksis
- 14.15 Vores forbedringsprojekt - drøftelser i eget forbedringsteam om mål og delmål samt procesmål
- 15.45 Regional tid
- 16.30 Åben Spørgekasse
- 19.00 Middag

PRAKTISK INFO

Værelser

- Tjek ind i pausen kl. 15.15 – 15.45
- Tjek ud i morgen før programstart kl. 8.00 eller i pausen kl. 9.20-9.40

STIL SPØRGSMÅL MED MENTIMETER

- Spørgsmål kan stilles i plenum eller skrives på mentimeter (gerne begge dele)
- Gå til **menti.com** fra en computer eller smartphone
- Skriv koden **77 78 00**
(står også på mentimeter-sedlen på bordene)
- Spørgsmålene tages op i dag kl. 16.30 til "Åben Spørgekasse" og i morgen kl. 15.00 til opsamling.

FORMÅLET MED OG DET KLINISKE INDHOLD I LKT ANTIBIOTIKA

KL. 10.15-11.15

v/ Svend Ellermann-Eriksen og Christian Backer Mogensen

Indikation for
anvendelse af
antibiotika

Valg af
antibiotika

Behandlings-
varighed

Revurdering
af behandling

PAUSE

KL. 11.15 - 11.30

VORES FORBEDRINGSPROJEKT

KL. 11.30 - 12.00

Team-drøftelser

- Hvad ønsker vi at opnå?
- Hvad er baggrund for og hensigten med projektet? – for den enkelte patient og den globale resistenstrussel.
- Hvilke patientforløb skal der forbedres på?
- Er sammensætning af vores forbedringsteam tilfredsstillende?
- Hvad er vores forståelse af de fire indsatsområder?
- Hvad er vores ambitionsniveau?

Husk at stille spørgsmål i Mentimeter - [menti.com](https://www.menti.com) kode 77 78 00

Vores forbedringsprojekt LKT antibiotika

Skabelon for aftale mellem forbedringsteam og ledelse

Ledelse og forbedringsteam skal sammen afgrænse projektet samt beslutte lokal målsætning og procesmål. Aftalen beskrives kort i *Vores forbedringsprojekt*. Dokumentet er dynamisk og opdateres og justeres efter behov. *Vores forbedringsprojekt* er hoveddokumentet for forbedringsarbejdet i LKT antibiotika, idet aftalen udgør fundamentet for forbedringsarbejdet.

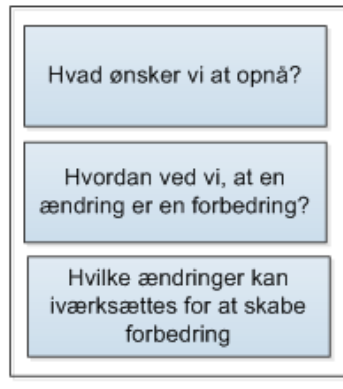
Hospital og afdeling(er)	
<ul style="list-style-type: none"> • Hospital (og evt. matrikel) • Deltagende afdelinger	
Forbedringsteam og leder	
Her beskrives jeres forbedringsteam med deltagere fra de enheder og faggrupper, der bidrager ift. patientforløbet	
<ul style="list-style-type: none"> • Leder, som er ejer af projektet • Tovholder for teamet • Forbedringsteam (navne og titel)	
Hvad vil vi opnå?	
Her beskrives projektets formål	
<ul style="list-style-type: none"> • Hvad er formålet med projektet? • Hvad vil vi opnå? • Hvorfor? Hvorfor er det et problem? Hvorfor er det vigtigt? • Hvad er det forventede resultat af forbedringsarbejdet?	
Hvordan ved vi at en forandring er en forbedring?	

FRA KONTROL TIL FORBEDRING: INTRODUKTION TIL FORBEDRINGSMODELLEN

KL. 12.00-12.30

v/ Jacob Anhøj

PDSA-cyklus

NU ER DER FROKOST KL. 12.30 - 13.30

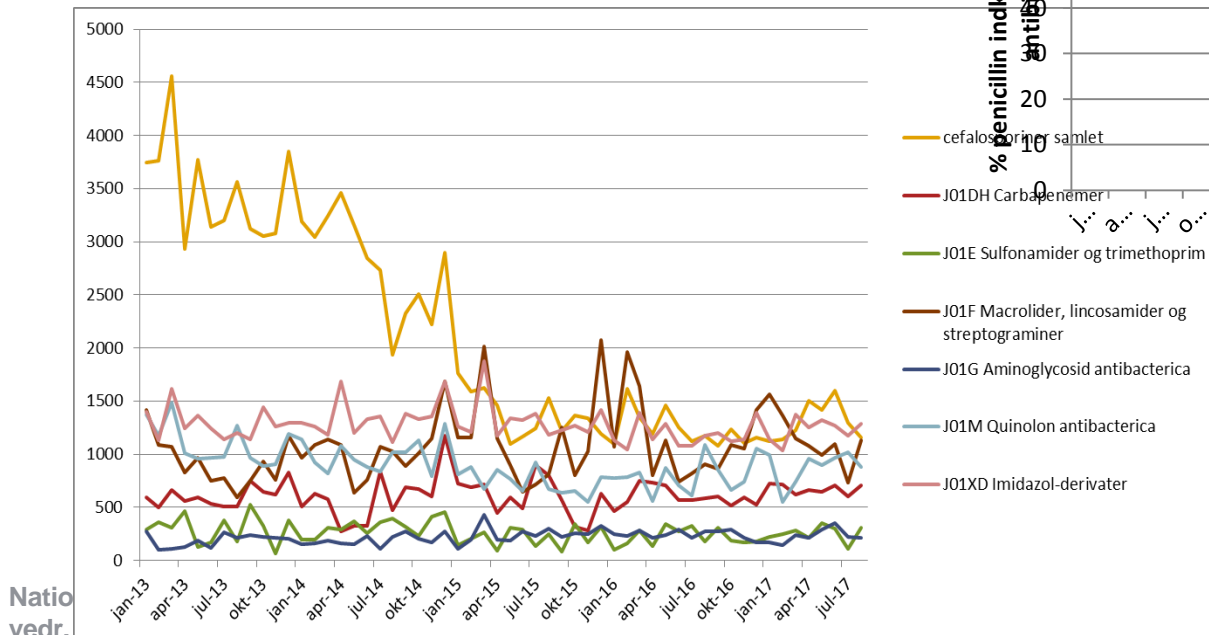
Vi vil foreslå at I bruger
chancen til at tale med
nogen I ikke kender,
eller ikke taler med så ofte!!

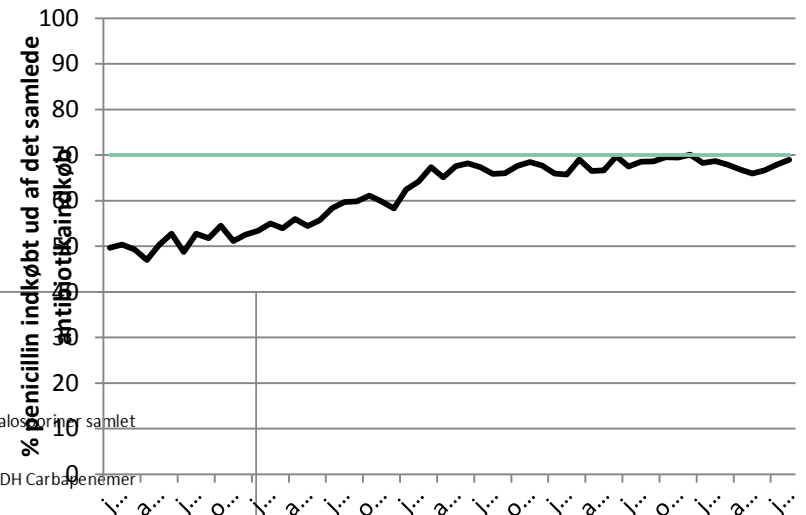
INSPIRATIONSOPLÆG OM FORBEDRINGSARBEJDE I PRAKSIS

KL. 13.30-14.15

v/Dorthe Vilstrup Thomsen,

% Penicillinindkøb NOH

VORES FORBEDRINGSPROJEKT

KL. 14.15 - 15.15

Team-drøftelser

Fortsæt, hvor I slap!

- Hvordan ved vi, at en forandring er en forbedring?
- Hvad er vores mål, delmål og procesmål?
- Hvad er vores ambitionsniveau?
- Hvilke forandringer vil vi iværksætte?
- Brug oplæggene til inspiration til drøftelserne!

Husk at stille spørgsmål i Mentimeter - **menti.com** kode 77 78 00

EFTER PAUSEN: REGIONAL TID

KL. 15.45 – 16.30

Drøftelser, sparring, og aftaler i regionerne.

Regionens tovholder og teams samler op og drøfter aftaler og gruppearbejde mm.

- Region Nordjylland: Lokale 20
- Region Midtjylland: Lokale 21
- Region Syddanmark: Lokale 22
- Region Hovedstaden: Salen

PAUSE OG TJEK IND KL. 15.15-15.45

ÅBEN SPØRGEKASSE

KL. 16.30-17.00

menti.com kode 77 78 00

MIDDAG KL. 19.00

Terrassen og verandaen

OBS tag jeres ting med jer.
I skal sidde ved andre borde
i morgen formiddag

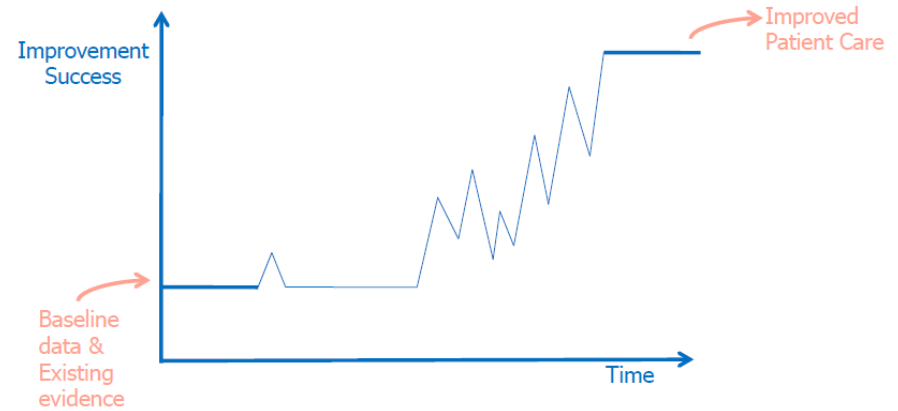
Dag 2

Første læringsseminar i LKT antibiotika

VELKOMMEN TILBAGE

Change – Learning - Improvement

DAGENS PROGRAM

DAG 2

- 08.00 Velkomst
- 08.10 Opsamling fra i går
- 08.20 Driverdiagrammer i praksis
- 08.40 Driverdiagram del 1 - Drøftelser på tværs af teams
- 09.40 Øvelse i PDSA
- 10.45 Mål med mening: Datadrevet ledelse
- 11.30 Driverdiagram del 2 - Drøftelser i eget forbedringsteam
- 12.15 Frokost
- 13.00 Vores forbedringsprojekt - Drøftelser i forbedringsteam
- 13.45 Regional tid
- 14.30 Opsamling

DAGENS PROGRAM

DAG 2

- 08.00 Velkomst
- 08.10 Opsamling fra i går
- 08.20 Driverdiagrammer i praksis
- 08.40 Driverdiagram del 1 - Drøftelser på tværs af teams
- 09.40 Øvelse i PDSA
- 10.45 Mål med mening: Datadrevet ledelse
- 11.30 Driverdiagram del 2 - Drøftelser i eget forbedringsteam
- 12.15 Frokost
- 13.00 Vores forbedringsprojekt - Drøftelser i forbedringsteam
- 13.45 Regional tid
- 14.30 Opsamling

FORVENTNINGER TIL FORBEDRINGSTEAM

- **Klare mål samt klart billede af jeres forbedringsmuligheder**
  - ”Vores forbedringsprojekt” og Driverdiagram
- **Tidstro og relevante data**
  - Relevante indikatorer og målsætninger
  - Indsamle data tidstro, bruge det i forbedringsarbejdet og vise for personalet
- **Det daglige forbedringsarbejde er kernen i projektet**
  - Klare aftaler om indsats – faste forbedringsmøder osv.
  - Løbende forbedringsarbejde i egen afdeling
  - Anvende forbedringsmodellen inkl. småskala-afprøvning af forbedringer (PDSA)
- **Samarbejde – i afdelingen, på hospitalet og i LKT**
  - Engagere kollegaer og samarbejdspartnere
  - Samarbejde om bedre patientforløb og logistik
  - Lære af hinanden på tværs – i region og nationalt

LKT Antibiotika

Opgaver i forbedringsarbejdet

Før 19. december 2017

- Udfylde aftale mellem forbedringsteam og ledelse "Vores forbedringsprojekt"
- Analysere jeres system og udarbejde jeres driverdiagram
- Indsende "Vores forbedringsteam" og driverdiagram senest d. 19. december

Før 2. læringsseminar 21.-22. juni 2018

- Påbegynde dataindsamling og dataanalyse
- Drage erfaringer med forbedringsarbejdet inkl. at bruge PDSA-cirklen
- Gøre erfaringer med motivation af kollegaer
- Søg inspiration og læring hos andre teams
- Løbende afrapportering til egen ledelse
- Udarbejde materiale til læringsseminar –beskrivelse følger

Vores forbedringsprojekt LKT antibiotika

Skabelon for aftale mellem forbedringsteam og ledelse

Ledelse og forbedringsteam skal sammen afgrænse projektet samt beslutte lokal målsætning og procesmål. Aftalen beskrives kort i *Vores forbedringsprojekt*. Dokumentet er dynamisk og opdateres og justeres efter behov. *Vores forbedringsprojekt* er hoveddokumentet for forbedringsarbejdet i LKT antibiotika, idet aftalen udgør fundamentet for forbedringsarbejdet.

Hospital og afdeling(er)	
<ul style="list-style-type: none"> • Hospital (og evt. matrikel) • Deltagende afdelinger	
Forbedringsteam og leder	
Her beskrives jeres forbedringsteam med deltagere fra de enkelte afdelinger og faggrupper, der bidrager ift. patientforløbet	
<ul style="list-style-type: none"> • Leder, som er ejer af projektet • Tovholder for teamet • Forbedringsteam (navne og titel)	
Hvad vil vi opnå?	
Her beskrives projektets formål	
<ul style="list-style-type: none"> • Hvad er formålet med projektet? • Hvad vil vi opnå? • Hvorfor? Hvorfor er det et problem? Hvorfor er det vigtigt? • Hvad er det forventede resultat af forbedringsarbejdet?	
Hvordan ved vi at en forandring er en forbedring?	

Udfyldt aftale (Vores forbedringsprojekt)
og driverdiagram
indsendes senest 19. december
OBS lægges på kvalitetsteams.dk

SPØRGSMÅL OG EVALUERING MED MENTIMETER

Spørgsmål

- Gå til **menti.com** fra en computer eller smartphone
- Skriv koden **77 78 00**
- Spørgsmålene tages op kl. 15.00 til opsamling.

Evaluering

- Har vi nået formålet med dagen og læringsmålene?
- Evaluering: **menti.com** - kode **60 85 83**
- **Vigtigt at alle evaluerer inden I tager hjem!**

OPSAMLING FRA I GÅR OG VIDENDELING

KL. 8.10 - 8.20

Summe ved bordene

- Hvad lærte I i går?
- Hvad var vigtigst af det, I hørte eller drøftede?
- Hvad er udfordringen i forhold til eget forbedringsprojekt?
- Hvad er vigtigt at få svar på i dag?
- Hvad vil I gerne vide mere om?

Husk at stille spørgsmål i Mentimeter - [menti.com](https://www.menti.com) kode 77 78 00

HVOR SKAL VI HEN DU? DRIVERDIAGRAMMER I PRAKSIS

KL. 8.20 - 8.40

v/ Anne-Marie Blok Hellesøe

Forbedringsteam:			
Mål Hvad? Hvor meget? Hvornår? Hvorfor?	Primære drivere Hvad skal ændres? Faktorer, der påvirker målet.	Sekundære drivere Hvordan ændrer vi det? Faktorer, der påvirker de primære drivere.	Ideer Forslag til PDSA
Hvad ønsker vi at opnå:	Indikation for anvendelse af antibiotika		
MÅL 1: _____% reduktion af samlet antibiotikaforbrug inden 1/7-2019	Valg af antibiotika		
MÅL 2: _____% reduktion af forbruget af kritisk vigtige antibiotika inden 1/7-19	Revurdering af behandling		
Lokalt mål:	Behandlingsvarighed		
	Evt. valgfri indsats		

LÆRINGS- OG
KVALITETSTEAMS

ØVELSE DRIVERDIAGRAM 1

KL. 8.40-9.20 - 40 MIN

PÅ TVÆRS AF TEAMS OG REGIONER

- Lav et driverdiagram med udgangspunkt i skabelonen
- Indsæt jeres overordnede mål
- Find sekundære drivere under de givne primære drivere
- Find evt. andre primære drivere (overordnede indsatser)
- Brug at I kan udveksle erfaringer og fif på tværs af teams og regioner

I skal kunne tage erfaringerne med "hjem" i jeres eget team til del 2 af driverdiagramøvelsen.

Forbedringsteam:

Mål

Hvad? Hvor meget?
Hvornår? Hvorfor?

Hvad ønsker vi at opnå:

MÅL 1: _____ % reduktion
af samlet antibiotikaforbrug
inden 1/7-2019

MÅL 2: _____ % reduktion
af forbruget af kritisk vigtige
antibiotika inden 1/7-19

Lokalt mål:

Primære drivere

Hvad skal ændres?
Faktorer, der påvirker målet.

Indikation for anvendelse af
antibiotika

Valg af antibiotika

Revurdering af behandling

Behandlingsvarighed

Evt. valgfri indsats

Sekundære drivere

Hvordan ændrer vi det? Faktorer,
der påvirker de primære drivere.

Ideer

Forslag til PDSA

PAUSE

KL. 09.20 – 09.40

OBS:

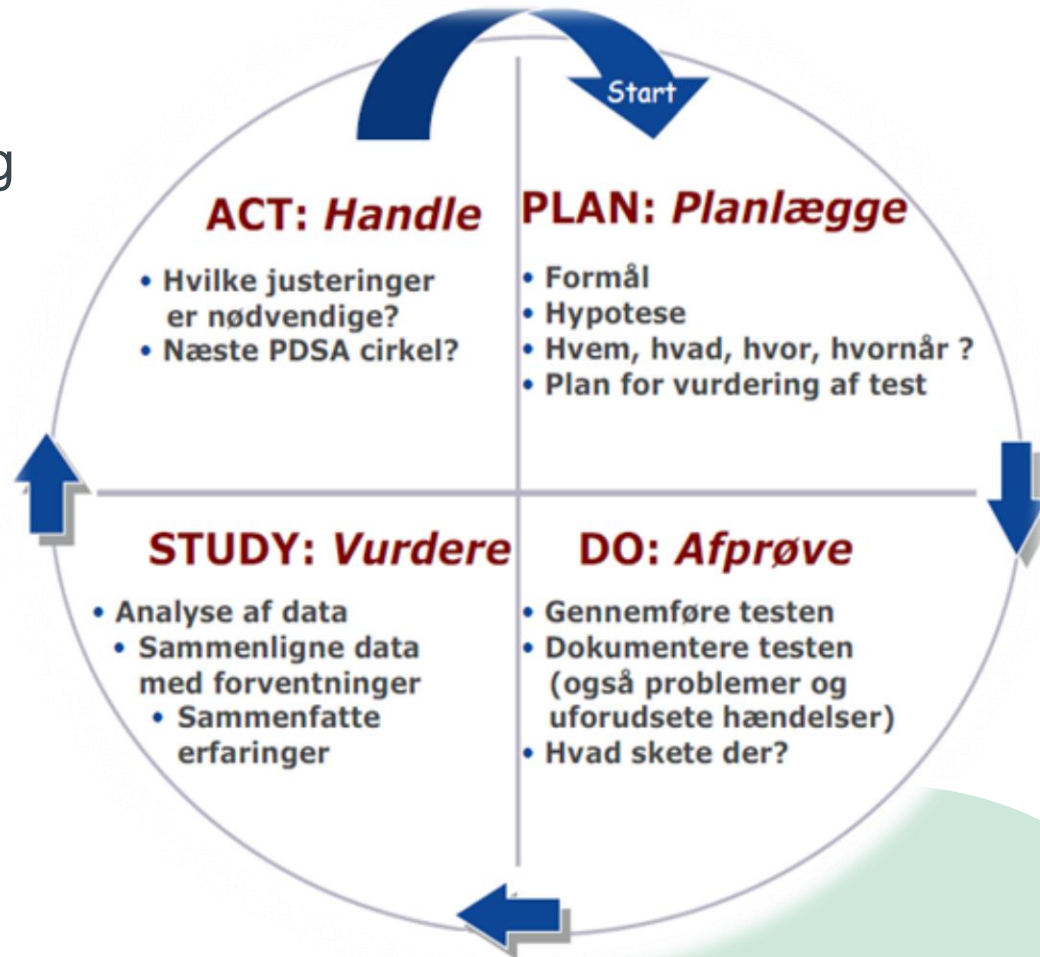
Efter pausen skal I sidde i jeres eget team

**HUSK
TJÆK UD**

PDSA ØVELSE

KL. 9.40-10.30

v/ Ann Lyngberg

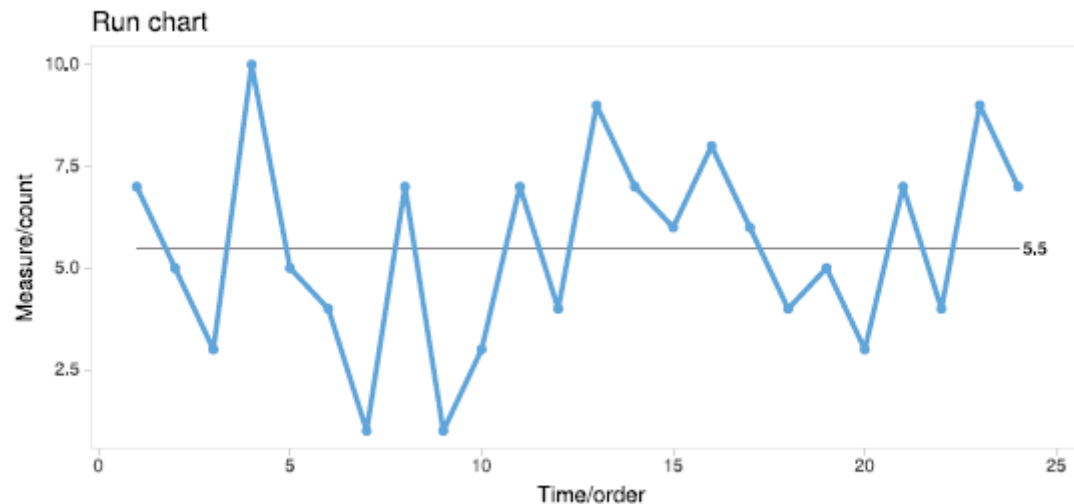
PAUSE

KL. 10.30-10.45

MÅL MED MENING: DATADREVET LEDELSE MED SERIEDIAGRAMMER KL. 10.45 – 11.30

- v/ Jacob Anhøj

[Jacob Anhøj \(2015\): Kompendium i kvalitetsudvikling, Munksgaard](#)

ØVELSE DRIVERDIAGRAM 2

KL. 11.30-12.15 - 45 MIN

EGET TEAM

Gruppedrøftelser i eget forbedringsteam:

- Brug de ideer I har fået fra andre teams i øvelse 1
- Lav driverdiagrammet for jeres lokale mål
- Drøft primære drivere og tilhørende procesmål
- Find sekundære drivere
- Find ideer til PDSA-afprøvninger
- Aftal hvad der skal være jeres første PDSA

Forbedringsteam:

Mål

Hvad? Hvor meget?
Hvornår? Hvorfor?

Hvad ønsker vi at opnå:

MÅL 1: _____ % reduktion
af samlet antibiotikaforbrug
inden 1/7-2019

MÅL 2: _____ % reduktion
af forbruget af kritisk vigtige
antibiotika inden 1/7-19

Lokalt mål:

Primære drivere

Hvad skal ændres?
Faktorer, der påvirker målet.

Indikation for anvendelse af
antibiotika

Valg af antibiotika

Revurdering af behandling

Behandlingsvarighed

Evt. valgfri indsats

Sekundære drivere

Hvordan ændrer vi det? Faktorer,
der påvirker de primære drivere.

Ideer

Forslag til PDSA

EFTER FROKOST

KI 13.00-13.45 Teamdrøftelser

KI 13.45- 14.30 Regional tid

OBS: Region Midtjylland starter med regional tid i lokale 21

- Region Nordjylland: Lokale 20
- Region Midtjylland: Lokale 21
- Region Syddanmark: Lokale 22
- Region Hovedstaden: Salen

FROKOST KL. 12.15 – 13.00

I må I selv bestemme, hvem I sidder sammen med,
men udnyt muligheden for at netværke!

VORES FORBEDRINGSPROJEKT

KL. 13.00 – 13.45

Fra hvad til hvordan

- Gruppedrøftelser i eget forbedringsteam om eget forbedringsprojekt og egne data
- Samle op og arbejde videre på ”Vores forbedringsprojekt” – med afsæt i dagens oplæg og tidligere drøftelser.

REGIONAL TID

KL. 13.45 – 14.30

Drøftelser, sparring, og aftaler i regionerne.

Regionens tovholder og teams samler op og drøfter aftaler og gruppearbejde mm.

- Region Nordjylland: lokale 20
- Region Midtjylland: lokale 21
- Region Syddanmark: lokale 22
- Region Hovedstaden: Salen

OPSAMLING

KL. 14.30 – 15.00

- Kort opsamling på drøftelser - spørgsmål
- Opgaver videre
- Diverse info
- Evaluering

FORVENTNINGER TIL FORBEDRINGSTEAM

- **Klare mål samt klart billede af jeres forbedringsmuligheder**
  - ”Vores forbedringsprojekt” og Driverdiagram
- **Tidstro og relevante data**
  - Relevante indikatorer og målsætninger
  - Indsamle data tidstro, bruge det i forbedringsarbejdet og vise for personalet
- **Det daglige forbedringsarbejde er kernen i projektet**
  - Klare aftaler om indsats – faste forbedringsmøder osv.
  - Løbende forbedringsarbejde i egen afdeling
  - Anvende forbedringsmodellen inkl. småskala-afprøvning af forbedringer (PDSA)
- **Samarbejde – i afdelingen, på hospitalet og i LKT**
  - Engagere kollegaer og samarbejdspartnere
  - Samarbejde om bedre patientforløb og logistik
  - Lære af hinanden på tværs – i region og nationalt

LKT Antibiotika

Opgaver i forbedringsarbejdet

Før 19. december 2017

- Udfylde aftale mellem forbedringsteam og ledelse "Vores forbedringsprojekt"
- Analysere jeres system og udarbejde jeres driverdiagram
- Indsende "Vores forbedringsteam" og driverdiagram senest d. 19. december

Før 2. læringsseminar 21.-22. juni 2018

- Påbegynde dataindsamling og dataanalyse
- Drage erfaringer med forbedringsarbejdet inkl. at bruge PDSA-cirklen
- Gøre erfaringer med motivation af kollegaer
- Søg inspiration og læring hos andre teams
- Løbende afrapportering til egen ledelse
- Udarbejde materiale til læringsseminar –beskrivelse følger

Vores forbedringsprojekt LKT antibiotika

Skabelon for aftale mellem forbedringsteam og ledelse

Ledelse og forbedringsteam skal sammen afgrænse projektet samt beslutte lokal målsætning og procesmål. Aftalen beskrives kort i *Vores forbedringsprojekt*. Dokumentet er dynamisk og opdateres og justeres efter behov. *Vores forbedringsprojekt* er hoveddokumentet for forbedringsarbejdet i LKT antibiotika, idet aftalen udgør fundamentet for forbedringsarbejdet.

Hospital og afdeling(er)	
<ul style="list-style-type: none"> • Hospital (og evt. matrikel) • Deltagende afdelinger	
Forbedringsteam og leder	
Her beskrives jeres forbedringsteam med deltagere fra de enkelte afdelinger og faggrupper, der bidrager ift. patientforløbet	
<ul style="list-style-type: none"> • Leder, som er ejer af projektet • Tovholder for teamet • Forbedringsteam (navne og titel)	
Hvad vil vi opnå?	
Her beskrives projektets formål	
<ul style="list-style-type: none"> • Hvad er formålet med projektet? • Hvad vil vi opnå? • Hvorfor? Hvorfor er det et problem? Hvorfor er det vigtigt? • Hvad er det forventede resultat af forbedringsarbejdet?	
Hvordan ved vi at en forandring er en forbedring?	

Udfyldt aftale (Vores forbedringsprojekt)
og driverdiagram
indsendes senest 19. december
OBS lægges på kvalitetsteam's.dk

OPSAMLING

Formandsskabets opsamling

- Samle viden

Kvalitetsteams.dk og projektrum

- Slides fra seminaret, materiale og links inkl. seriediagram-skabelon
- Vi arbejder på et LKT antibiotika projektrum
- Vi arbejder på et standard slideshow
- Udfyldte ”Vores forbedringsprojekt”, driverdiagram og dataopgørelser lægges på nettet

DIVERSE INFO

- Husk at aflevere navneskilte og husk eE-læringskurset
- Brug jeres regionale tovholdere
- Penicillinallergi-spørgeguide

EVALUERING

- Har vi nået formålet med dagen og læringsmålene?
- Evaluering: **menti.com** - kode 60 85 83
- Vigtigt at alle evaluerer!! Gør det nu!

TAK FOR NU - KOM GODT HJEM

- Vi håber, at LKT forbedringsprojektet bliver succesfuldt
- Skal skabe forbedringer for vores patienter
- Oplæg og materiale kan findes på kvalitetsteams.dk

